Et våtrom er aldri tørt!

Hvert år oppdages mange tusen fuktskader og muggangrep under overflatene i norske baderom. Én måte å prøve å unngå fremtidige problemer på er å bygge trygt fra starten. Den frivillige bransjestandarden Våtromsnormen er da en god hjelp.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

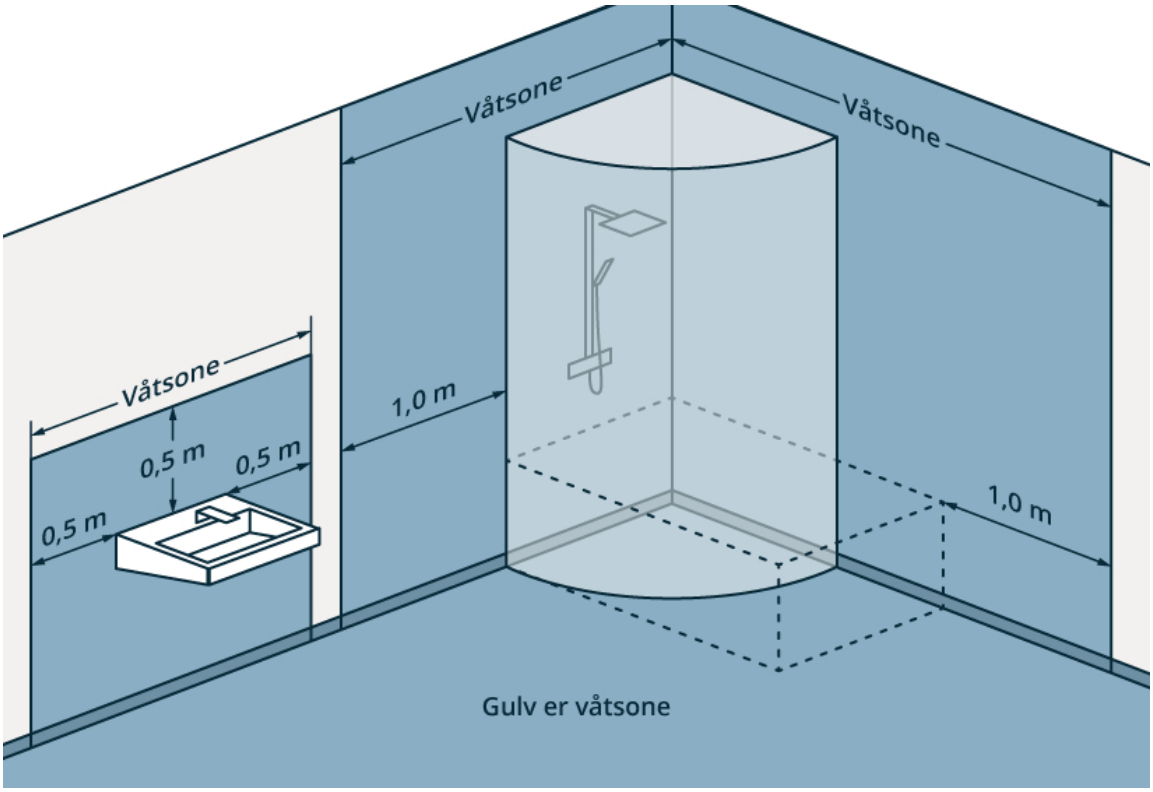

Norge er ett av få land i verden som stiller krav til tetthet for gulv og vegger i baderom. Dette beror både på klima og byggetradisjoner.

- Vi trenger mer robuste konstruksjoner siden norske hus av tradisjon er bygd av tre, et materiale som vil råtne hvis det blir utsatt for varig fukt, forteller Cato O. Karlsen, fagsjef i Fagrådet for våtrom, FFV.

- Et våtrom er aldri helt tørt, og fliser er det materiale som forårsaker mest problemer. Siden hverken fuger eller fliser er fullstendig tette, vil fukten trenge inn bak flisene og gi store belastninger på veggkonstruksjonen, sier han.

God standard

Våtromsnormen er et verktøy for å planlegge og utføre arbeid i våtrom etter god standard og med gode materialer. I Våtromsnormen angis tekniske retningslinjer for hvilke krav som stilles til materialer og produkter, og på hvilken måte arbeidet skal utføres og kontrolleres.

- Skriv inn i kontrakten at oppussingen skal følge de tekniske kravene i Våtromsnormen, anbefaler Cato O. Karlsen.

Å bruke Våtromsnormen er frivillig, men å kontraktsfeste våtromsnormen ved rehabilitering av bad kan gi fordeler ved et eventuelt salg, og sikre at badet blir funksjonelt og trygt.

Det er imidlertid viktig at utførende håndverker kan dokumentere tilstrekkelig kunnskap. Dokumentasjonen kan bestå i godkjenning av bedriften gjennom Fagrådet for våtrom, og sertifisering av de ulike håndverkerne.

Slurv gir feil

De fleste feil i baderom oppstår som følge av uvitenhet, slurv, dårlige materialer eller feil vedprosjekteringen. Membranen er det sjikt i konstruksjonen som skal forhindre at eventuell fukt som trenger inn gjennom overflatematerialet skal vandre videre inn i materialene.

Membranen plasseres så nærme overflaten som mulig. Det finnes ulike typer membran; to hovedtyper er folier som limes fast og sveises i skjøtene, og membran som smøres på i flere lag og tetter ved å lage et ugjennomtrengelig sjikt ved herding.

- Hvilken membran som er best, avhenger av underlag og konstruksjon. Vi anbefaler alltid å velge produkter som har SINTEF Teknisk Godkjenning, som har en garantert god kvalitet, sier Cato O. Karlsen.

Våtrom

Våtrom er et rom hvor overflater på vegger og gulv jevnlig eller av og til blir utsatt for fritt vann (vannsøl). Våtrom omfatter bad, dusjrom og vaskerom.

Rommet skal ha sluk. Gulvet skal ha tilstrekkelig fall til sluk slik at bruksvann ledes bort, og lekkasjevann skal synliggjøres og ledes til sluk.

Bakenforliggende konstruksjoner som kan påvirkes negativt av fukt, skal være beskyttet av et egnet vanntett sjikt. Gjennomføringer skal ikke svekke tettheten.

Kilde: Direktoratet for byggkvalitet, TEK 17

Tøffere krav skal sikre tørre bad

I 2009 ble ca. 70.000 vannskader innrapportert til forsikringsselskapene i Norge. Grovt regnet gjelder halvparten av dem ledningsbrudd og lignende som dekkes av en vanlig husforsikring. Den andre halvparten er skader som kommer av at fukt og kondens har trengt inn i konstruksjoner og materialer.

Denne typen skader er vanskelige å oppdage, kostbare å utbedre, og potensielt helsefarlige ettersom de kan lede til utvikling av muggsopp, fukt og kan føre til blant annet luftveisplager.

For å få ned antallet byggefeil som fører til fuktskader, skjerpet myndighetene byggreglene for våtrom, midtsommers i fjor. Det ble da i Plan- og bygningsloven (PBL) innført et tydeligere krav på søknadsplikt og bruk av kvalifiserte håndverkere ved oppussing og nyoppføring av våtrom.

Søknadsplikten og ordningen med godkjenning for lokal ansvarsrett, førte imidlertid til stor arbeidsbelastning på kommunenes plan- og byggetater, og stedvis treg, ulik, og kostbar saksbehandling. I slutten av juni åpnet derfor kommunaldepartementet for å gjøre prosessen mer frivillig for tiltakshaveren.

Det nye forslaget innebærer at våtromsarbeid som ikke påvirker andre ved brudd på brannskillet, er unntatt automatisk søknadsplikt. Forslaget innebærer også at tiltakshaver (huseier) som velger å søke, også kan velge å bruke et ansvarlig selskap, eller å selv søke om ansvarsrett som selvbygger.

Kravet om uavhengig kontroll av prosjektering og utførelse, som innføres fra år 2012, foreslås å tre inn først når brannskillet brytes, dvs. når tiltaket er ubetinget søknadspliktig. Forslaget er sendt ut på høring med frist 20. september 2011.

Kilde: Statens byggetekniske etat/ Regjeringen.no